

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 6 lutego 2023r Sąd Rejonowy oddalił powództwo P. (...) w W. przeciwko G. Ś. o zapłatę kwoty 5.661,42 zł, wskazując na oczywistą bezzasadność żądania ze względu na niewykazanie przez stronę powodową legitymacji procesowej biernej strony pozwanej (art. 191⁽¹⁾ § 1 kpc).

W apelacji od powyższego wyroku strona powodowa, zaskarżając go w całości, zarzuciła naruszenie przepisów postępowania, mające istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 191¹ § 1 kpc, poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, polegające na oddaleniu powództwa w sytuacji, gdy nie wystąpiły przesłanki umożliwiające jego oddalenie.

Wskazując na powyższy zarzut skarżąca wniosła o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Rozpoznając apelację Sąd Okręgowy zważył co następuje. Apelacja powódki podlegała uwzględnieniu.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że mimo, iż skarżąca w apelacji domagała się rozpoznania sprawy na rozprawie, to jednak Sąd Okręgowy nie dostrzegł żadnych podstaw, które uzasadniałyby uwzględnienie tego wniosku, a zgodnie z art. 391¹ § 1 zd. 2 k.p.c. w przypadku wniesienia apelacji od wyroku, w którym Sąd uznał powództwo za oczywiście bezzasadne, Sąd II instancji może rozpoznać apelację na posiedzeniu niejawnym.

Odnosząc się do zarzutu podniesionego przez apelującą stronę powodową, należy uznać, że jest on zasadny. W myśl art. 191⁽¹⁾ k.p.c. Sąd może oddalić powództwo na posiedzeniu niejawnym bez podejmowania wcześniejszych czynności i prowadzenia postępowania dowodowego, jeżeli z treści pozwu i załączników oraz okoliczności dotyczących sprawy wynika oczywista bezzasadność powództwa. Powództwo oczywiście bezzasadne to takie, w przypadku którego brak roszczenia z przyczyn prawnych lub faktycznych zauważalny jest dla każdego prawnika bez głębszej analizy prawnej i bez konieczności prowadzenia postępowania dowodowego oraz takie, które nie mogłyby być uwzględnione w przedstawionym kształcie, niezależnie od wyniku ewentualnego postępowania dowodowego (zob. M. Manowska Kodeks postępowania cywilnego Komentarz aktualizowany art. 191⁽¹⁾ kpc, Wyd. Lex 2022). Tak więc oczywista bezzasadność powództwa może dotyczyć jedynie sytuacji całkowicie i ewidentnie jednoznacznych. Przyjmuje się również, że oczywistą bezzasadność powództwa należy interpretować restrykcyjnie, gdyż strona musi mieć zapewnioną realizację prawa do Sądu. Mając więc na uwadze wąskie rozumienie pojęcia oczywistej bezzasadności powództwa zasadne jest przyjęcie, że gdy sama zmiana podmiotowa stron procesu mogłaby spowodować, że powództwo miałoby szansę na uwzględnienie, nie występuje wówczas **oczywista** bezzasadność powództwa (zob. F. Manitowski „Oczywista bezzasadność powództwa w świetle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego”). Oddalenie powództwa jako „oczywiście bezzasadnego” w rozumieniu art. 191⁽¹⁾ kpc jest dopuszczalne tylko wówczas, gdy powód sformułował żądanie nieznanie prawu albo w świetle przepisów prawa materialnego niedopuszczalne, w przeciwnym wypadku sąd powinien podjąć czynności sprawdzające w celu wyjaśnienia rzeczywistej treści zgłoszonego żądania. Dopiero po ich dokonaniu, gdy okaże się, że zgłoszone żądanie jest prawnie niedopuszczalne (nieznane prawu), sąd będzie mógł uznać, że powództwo jest oczywiście bezzasadne w rozumieniu art. 191⁽¹⁾ k.p.c. (zob. O. M. Piaskowska [w:] M. Kuchnio, A. Majchrowska, K. Panfil, J. Parafianowicz, A. Partyk, A. Rutkowska, D. Rutkowski, A. Turczyn, O. M. Piaskowska, Kodeks postępowania cywilnego. Postępowanie procesowe. Komentarz aktualizowany, LEX/el. 2023, art. 191⁽¹⁾). W kategoriach oczywiście bezzasadnych powództw należy przede wszystkim rozpatrywać przypadki, które wiążą się z nadużyciem samego prawa do dochodzenia ochrony prawnej, przy czym, co istotne, powództwa oczywiście bezzasadnego nie należy utożsamiać z powództwem bezzasadnym. Są to dwie odmienne kategorie, z których ta ostatnia nie może być kwalifikowana jako przejaw nadużycia prawa procesowego cywilnego. Powództwo bezzasadne, w przeciwieństwie do oczywiście bezzasadnego, sprowadza się do kwestii ustalenia braku roszczenia

na skutek przeprowadzonego postępowania, podczas, gdy oczywista bezzasadność oznacza, że brak roszczenia był od początku jednoznacznie niewątpliwy (zob. Ł. Błaszczak [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Koszty sądowe w sprawach cywilnych. Dochodzenie roszczeń w postępowaniu grupowym. Przepisy przejściowe. Komentarz do zmian. Tom I i II, red. T. Zembrzuski, Warszawa 2020, art. 191⁽¹⁾) oraz uzasadnienia wyroków S. O. w Ś. w sprawach o sygn. akt II (...) i (...)).

Mając zatem na uwadze powyższe rozważania zauważyć, że strona powodowa dochodziła roszczenia odszkodowawczego od G.z racji niezapewnienia eksmitowanym lokatorom lokalu socjalnego na podstawie art. 18 ust. 5 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2022 r., poz. 172 t.j.). Jako stroną pozwaną w pozwie strona powodowa wskazała G. Ś.. Tymczasem stroną biernie legitymowaną powinna być G. M. Ś., gdyż to na niej spoczywał obowiązek dostarczenia lokalu socjalnego. Ponieważ nazewnictwo tych dwóch stron jest podobne istniały podstawy do przyjęcia, w ocenie Sądu Okręgowego, że błędne wskazanie strony pozwanej było jedynie omyłką strony powodowej, która zresztą w piśmie procesowym z dnia 2 lutego 2023r (k. (...)) sprecyzowała nazwę strony pozwanej i określiła ją poprawnie jako G. M. Ś.. Zresztą nawet gdyby przyjąć, że strona powodowa nie popełniła omyłki tylko na skutek niedbalstwa nieprawidłowo wskazała stroną pozwaną, to można zakładać, że po rozpoczęciu postępowania mogłoby dojść do przekształceń podmiotowych po stronie pozwanej i powództwo miałoby szansę na uwzględnienie. Z tych więc przyczyn Sąd Okręgowy nie podzielił stanowiska Sądu Rejonowego, że w rozstrzyganej sprawie miała miejsce oczywista bezzasadnością powództwa.

Z powyższych względów Sąd Okręgowy, na podstawie art. 391¹ § 3 k.p.c., uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania sprawy przez Sąd I instancji.

Sygn. akt II Ca 458/23

Ś., 20 września 2023 r.

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)

(...)